

Imetystauon pituutta ja imetyksen lopettamista koskevat suositukset isotooppitutkimuksissa ja -hoidoissa

Yleistä

Monet radioaktiiviset lääkeaineet eli radiolääkkeet erittyvät äidinmaitoon. Jos niitä suunnitellaan annettavaksi imettämiskäiselle naiselle, on mahdollinen imettäminen selvitettävä asianmukaisella tiedustelulla. Jos imettävän äidin isotooppitutkimus tai -hoito katsotaan oikeutetuksi ja kiireelliseksi imetyksestä huolimatta, lapsen suojelemiseksi on annettava tarpeelliset ohjeet rintaruokintaa koskevista rajoituksista.

Vielä juuri ennen radiolääkeinjektiota voi ja kannattaakin imettää. Poikkeuksena tästä on I-131-hoito, jolloin imettäminen tulisi lopettaa kuusi viikkoa ennen hoitoa. Radiolääkkeen antamisen jälkeen on useimmissa tutkimuksissa pidettävä taukoa imetyksessä. Tauon aikana lypsetty maito kaadetaan viemäriin.

Tähän ohjeeseen on koottu suositeltuja imetystauon pituuksia yleisimpien käytettyjen radiolääkkeiden osalta. Joissain tutkimuksissa imetystauon pituus määritellään yksilöllisesti. Imetystauon avulla pyritään pitämään lapselle äidinmaidosta aiheutuva säteilyannos alle 1 mSv:ssä.

Lisäksi suositellaan välttämään vauvan tai lapsen sylissä pitoa tai muuta pitkäaikaista läheistä kontaktia tutkimuspäivänä radiolääkkeen antamisen jälkeen. Isotooppihoidon yhteydessä lähikontaktien välttämisaika voi olla useita päiviä tai viikkoja, ja siitä ohjeistetaan erikseen.

Imetystauon pituus isotooppitutkimuksen tai -hoidon jälkeen

1. Imetystaukoa ei tarvita (eikä tarvitse välttää lapsen sylissä pitämistä)

- ¹⁵O-radiovesi^{IAEA}
- ¹¹C-leimatut radiolääkkeet^{IAEA}

2. Imetystauko on neljä 4 tuntia, jonka aikana maito on vähintään kerran lypsettävä tauon loppupuolella

- ¹⁸F-FDG^{IAEA}
- ¹⁸F-FES (fluoroestradiol)^f
- ⁶⁸Ga-Dotanoc^{IAEA}
- Technescan HDP (^{99m}Tc-oxidronate)^{Vm, IAEA}
- ^{99m}Tc-DMSA^{IAEA}
- DTPA (^{99m}Tc-pentetate)^{IAEA}
- NephroMAG (^{99m}Tc-mertiatidi)^{IAEA}
- BRIDATEC (^{99m}Tc-Medrofenin)^{V, IAEA}
- Ceretec (^{99m}Tc-HM-PAO)^{IAEA}
- MYOVIEW (^{99m}Tc-tetrofosmiini)^{IAEA}. Jos rasisus- ja leptotutkimus samana päivänä, määritetään tauko yksilöllisesti.
- PULMOTEC (^{99m}Tc-Technegas-kaasu)^{IAEA}

- ^{99m}Tc -MIBI^{IAEA}
- NANOCOLL (^{99m}Tc -albumiini nanokolloidi)^{IAEA}. Mikäli tutkimuksessa käytetään väriainetta, tulee imetystauossa ottaa lisäksi huomioon väriaineen edellyttämä tauko.
- Technescan ^{99m}Tc -MIBI (sestamibi)^{IAEA}

3. Imetystauko on 12 tuntia

- Technescan Lyomaa^{Vm, IAEA}
- ^{99m}Tc -perteknetaatti^{Vm, IAEA}
- ^{99m}Tc :lla leimatut punasolut^{IAEA}

4. Imetys on lopetettava

- DaTCSAN (^{123}I -ioflupane, FP-CIT)^{IAEA}
- MIBG (^{123}I -Iobenguane)^{IAEA}
- ^{123}I -NaI (kilpirauhasen tai lisäkilpirauhasen kuvaaminen)^{IAEA}
- I-131-isotooppihoito^{IAEA}. Lisäksi imetys on lopetettava vähintään 2 viikkoa ennen I-131-hoitoa
- P-32-isotooppihoito^{IAEA}

V = Lääkeaineen valmisteyhteenveto

IAEA = Radiation Protection and Safety in Medical Uses of Ionizing Radiation, SSG-46, 2018.

f = fysiikaalisen puoliintumisajan perusteella

m = Lääkeainevalmistajan ohjeissa suositellaan lisäksi maidon aktiivisuusmittausta tauon jälkeen, jotta voidaan varmentaa, että lapselle annettavan annoksen maidon radioaktiivisuustaso ei ylitä 1 mSv:ä. Yleensä ei ole katsottu tarpeelliseksi ^{99m}Tc -merkkiaineiden osalta.